

กระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559

กระบวนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีการแต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานส่วนกลาง ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยให้แต่ละหน่วยงานดำเนินการคัดเลือกโครงการตามขั้นตอนวิธีการการบริหารความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread Way Commission) นำมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และแต่ละโครงการต้องเชื่อมโยงกับประเด็นยุทธศาสตร์ของกรม โดยใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกโครงการตามหลักเกณฑ์พิจารณา (ตารางที่ 2 : หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกโครงการเพื่อนำมาพิจารณาบริหารจัดการความเสี่ยง) ส่งให้ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานเพื่อคัดเลือกโครงการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของกรมต่อไปโดยมีขั้นตอนตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO ดังนี้

• ขั้นตอนที่ 1. กำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง

กำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง และพิจารณาเลือกแผนงาน/โครงการที่มีความสอดคล้องกับทุกกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์ และได้รับงบประมาณสูงเป็นอันดับแรก (ตารางที่ 1 - 4)

• ขั้นตอนที่ 2. การระบุความเสี่ยง

2.1. การระบุกิจกรรมในการดำเนินโครงการ ที่ได้คัดเลือกไว้ข้างต้นตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด (ตารางที่ 5)

2.2. การระบุความเสี่ยงตามธรรมาภิบาล ให้นำหลักธรรมาภิบาลทั้ง 10 ด้าน มาเป็นปัจจัย ในการวิเคราะห์ความเสี่ยง (ตารางที่ 5)

1. หลักประสิทธิผล	6. หลักการรับผิดชอบต่อ
2. หลักประสิทธิภาพ	7. หลักนิติธรรม
3. หลักการมีส่วนร่วม	8. หลักการกระจายอำนาจ
4. หลักความโปร่งใส	9. หลักความเสมอภาค
5. หลักการตอบสนอง	10. หลักการมุ่งเน้นฉันทามติ

2.3. การระบุประเภทความเสี่ยง ให้นำความเสี่ยงที่ได้วิเคราะห์มากำหนดประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ (ตารางที่ 7)

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S)
2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O)
3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F)
4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk : C)

• ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเสี่ยง (ตารางที่ 6 – 7,8)

โดยการระบุโอกาสของการเกิดความเสี่ยงว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายในระดับใด และเมื่อเกิดความเสี่ยงขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อใครบ้าง ในระดับใด โดยให้หน่วยงานคัดเลือกความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยๆ และมีความรุนแรงของผลกระทบในระดับสูงสุด

• ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง

กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงมี 4 กลยุทธ์ คือ

1. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง
2. การควบคุมความสูญเสีย
3. การรับความเสี่ยงไว้เอง
4. การถ่ายโอนความเสี่ยง

• ขั้นตอนที่ 5 กิจกรรมบริหารความเสี่ยง (ตารางที่ 9)

ระบุกิจกรรมหรือมาตรการในการจัดการความเสี่ยงให้หมดไปหรือลดลงในระดับที่ยอมรับได้ โดยจะต้องเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานยังไม่เคยปฏิบัติหรือเป็นกิจกรรมที่เพิ่มเติมจากกิจกรรมเดิมที่เคยปฏิบัติอยู่แล้วแต่ไม่สามารถควบคุมความเสี่ยงได้ ตลอดจนการกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม และหน่วยงานผู้รับผิดชอบ

• ขั้นตอนที่ 6 ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง (ตารางที่ 10)

ช่องทางในการสื่อสารการดำเนินการบริหารความเสี่ยง เช่นเว็บไซต์ หนังสือราชการ เป็นต้น

• ขั้นตอนที่ 7 การติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยง (ตารางที่ 11 – 13)

มีการกำหนดระยะเวลาการรายงานการติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยง ดังนี้

1. การรายงานทุกเดือน (ตารางที่ 11) ทุกในวันที่ 25 ของเดือน
2. การรายงานรอบ 12 เดือน (ตารางที่ 12 – 13) ภายในวันที่ 30 ก.ย. 2559

เอกสารอ้างอิง

1. คำสั่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (ที่ 75/2553 ลงวันที่ 1 ก.พ.2553)
2. คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยง (ที่ 883/2558 ลงวันที่ 30 ต.ค. 2558)
3. คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยง (ที่ 11/2559 ลงวันที่ 8 ม.ค. 2559) (เปลี่ยนแปลงคณะทำงานฯ)
3. ซักซ้อมแนวทางการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง (ส่วนที่สุด ที่ มท 0625/ว11056 ลงวันที่ 5 พ.ย. 2558)
4. อนุมัติแผนบริหารความเสี่ยง (ที่ มท 0625/67 ลงวันที่ 17 ก.พ. 2559)
5. รายงานผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน (ครั้งที่ 1 รอบ 6 เดือน) (ที่ มท 0625/155 ลงวันที่ 1 เม.ย.2559)
6. รายงานผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน (ครั้งที่ 2 รอบ 9 เดือน) (ที่ มท 0622/326 ลงวันที่ 26 ก.ค.2559)
8. สรุปผลการดำเนินงานบริหารความเสี่ยง (ส่วนที่สุด ที่ มท 0625/..... ลงวันที่

